

Nyckelbergsskolan

2011-03-11

Hammargatan 1

731 34 Köping

Dnr 43-2010:5178

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Nyckelbergsskolan
i Köpings kommun

2011-03-11

Rektorn vid Nyckelbergsskolan.

Hammargatan 1
731 34 Köping

Köpings kommun

731 85 Köping

Tillsyn i Nyckelbergsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1-5

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Nyckelbergsskolan och Köpings kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Tillsynen av Nyckelbergsskolan visar att skolan har ett antal brist- och utvecklingsområden att arbeta med. Ett sådant område är skolans måluppfyllelse och resultat. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5 indikerar att elevernas kunskapsresultat behöver förbättras. Skolan behöver även fokusera på måluppfyllelsen i samtliga ämnen och inte bara på ämnena engelska, matematik och svenska, vilket skolan tenderar att göra i dagsläget. Det finns vissa brister i rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat. Bland annat saknas sammanställningar över måluppfyllelsen i alla ämnen i årskurs 5, på skolövergripande nivå.

Rektorn behöver även se till att eleverna ges förutsättningar att nå målen i ämnet hem- och konsumentkunskap och att eleverna erbjuds den garanterade undervisningstiden i ämnet. Rektorn behöver dessutom försäkra sig om att alla elever som har ett annat mo-

dersmål än svenska identifieras och erbjuds modersmålsundervisning i enlighet med författningarnas krav.

Skolan behöver även fortsätta sitt arbete med planen mot kränkande behandling så att den uppfyller kraven på en sådan plan.

Nyckelbergsskolan har i stor utsträckning lyckats med att skapa studiero och en strukturerad arbetsmiljö för eleverna. De elever och den personal som Skolinspektionen intervjuat och samtalat med uppger samstämmigt att skolan är trygg och att det förekommer få eller nästan inga kränkningar. Eleverna uppger vidare att de tycker att det är roligt att gå i skolan och att deras lärare är bra på att lära dem olika saker. Skolinspektionen fick vid genomförda lektionsbesök se flera goda exempel på stimulerande och utmanande undervisning där eleverna erbjöds tillfälle att diskutera och lösa problem tillsammans. Rektorn behöver dock inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning i större utsträckning.

Skolinspektionen har i tillsynen av Nyckelbergsskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Måluppfyllelsen är inte tillräckligt hög i Nyckelbergsskolan. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5 indikerar att elevernas kunskapsresultat behöver förbättras (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, Grundskolans kursplaner och betygskriterier).
- All pedagogisk personal i Nyckelbergsskolan har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (2 kap. 3 § 1985 års skollag).
- Rektorn ser inte till att lärarnas arbete med att ge eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling uppfyller författningarnas krav när det gäller de individuella utvecklingsplanerna (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder inte detta underlag för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 1. Den enskilda skolans utveckling, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn ser inte till att skolans arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven på en sådan plan (14 a kap. 8 § 1985 års skollag).

- Skolan erbjuder inte eleverna hem- och konsumentkunskap i enlighet med författningarnas krav (4 kap. 3 a § 1985 års skollag, 1 kap. 2 § grundskoleförordningen, Kursplan för ämnet hem- och konsumentkunskap).
- Skolan erbjuder inte eleverna modersmålsundervisning i enlighet med författningarnas krav (2 kap. 2 § 1985 års skollag, 2 kap. 9 § grundskoleförordningen).
- Åtgärdsprogram upprättas inte för alla elever som bedöms vara i behov av särskilt stöd (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Rektorn fattar inte alltid beslut enligt bestämmelserna (21 § förvaltningslagen (1986:223), 5 kap. 5 § grundskoleförordningen, 8 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-2.

Rektorn och Köpings kommun har ansvar för att Nyckelbergsskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Köpings kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Köpings kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråd Elisabeth Ritchey deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Ann-Christin Hartman

Enhetschef

Josefine Dahlqvist

Utreddare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Nyckelbergsskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Köpings kommun under januari-mars 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Nyckelbergsskolan den 17 och 18 februari 2011.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Nyckelbergsskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Nyckelbergsskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever i Nyckelbergsskolan.

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	47
Grundskoleklass	185

Källa: Skolans egna uppgifter, februari 2011.

Nyckelbergsskolan ligger i den nordvästra delen av Köping. Skolan har cirka 230 elever och omfattar förskoleklass och årskurserna 1-5. Klasserna är åldersintegrerade i årskurserna 1 och 2 och åldershomogena i årskurserna 3-5. Skolan har även fritidshem, men denna verksamhet omfattas inte av denna granskning.

Skolan leds av en rektor som har arbetat i skolan sedan november 2000. Skolans ledningsgrupp består av rektorn, klasslärare och en fritidspedagog. Lärarna arbetar i arbetslag som är indelade utifrån arbetsområden. I skolan finns ett elevhälsoteam som består av skolsköterska, kurator, speciallärare, specialpedagog och rektorn.

Tillsynsprotokoll för Nyckelbergsskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Måluppfyllelsen är inte tillräckligt hög i Nyckelbergsskolan. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5 indikerar att elevernas kunskapsresultat behöver förbättras.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

Grundskolans kursplaner och betygskriterier

Motivering:

Nyckelbergsskolan saknar sammanställningar över måluppfyllelsen i alla ämnen på grupp- och skolövergripande nivå i årskurs 5 varför Skolinspektionen inte kan göra någon bedömning av måluppfyllelsen i samtliga ämnen. Skolan har däremot sammanställningar över resultaten på de nationella ämnesproven i årskurserna 3 och 5.

Enligt de uppgifter som skolan har skickat in uppnådde 90 procent av eleverna i årskurs 3 målen i svenska läsåret 2009/2010. I matematik uppnådde 83 procent av eleverna målen, vilket innebär en knapp försämring i jämförelse med föregående år då 85 procent av eleverna uppnådde målen. På det nationella ämnesprovet i svenska uppnådde 88 procent av eleverna kravnivåerna och i matematik uppnådde 85 procent kravnivåerna.

År 2010 förbättrades elevernas resultat i årskurs 5, både på de tre nationella ämnesproven totalt och i ämnena matematik och svenska enligt skolans egna uppgifter. Av eleverna nådde 89 procent målen både i ämnet matematik och i svenska. På det nationella ämnesprovet i matematik uppnådde 93 procent av eleverna kravnivåerna år 2010 medan andelen var 85 procent 2009. Motsvarande andel som nådde kravnivåerna på de nationella ämnesproven i engelska och svenska var 89 procent 2010 i jämförelse med 2009 då andelen var 73 respektive 70 procent.

Skolans resultat har visserligen förbättrats, men skolan behöver fortsätta att arbeta för att öka måluppfyllelsen. Skolinspektionen vill även påpeka vikten av att måluppfyllelsen i samtliga ämnen dokumenteras och analyseras då Nyckelbergsskolan tenderar att ha sitt huvudsakliga fokus på ämnena engelska, matematik och svenska.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

All pedagogisk personal i Nyckelbergsskolan har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 3 § 1985 års skollag

Motivering:

Enligt Skolverkets uppföljningsstatistik för läsåret 2009/2010 har nästan 94 procent av lärarna pedagogisk högskoleutbildning i Nyckelbergsskolan. Inom ämnet hem- och konsumentkunskap undervisas dock eleverna av lärare som saknar utbildning för ämnet. Vissa klasslärare saknar även utbildning för den undervisning de bedriver i exempelvis ämnet matematik och engelska. Därutöver finns det lärare som arbetar för att ge elever särskilt stöd som saknar specialpedagogisk utbildning.

Rektorn behöver vid nyrekrytering och tjänstefördelning sträva efter att alla lärare har utbildning för den undervisning de ska bedriva.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn ser inte till att lärarnas arbete med att ge eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling uppfyller författningarnas krav när det gäller de individuella utvecklingsplanerna.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av några av de individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som upprättas för elever i Nyckelbergsskolan. De individuella utvecklingsplanerna är av varierande kvalitet. Det framgår bland annat inte tydligt

vilka insatser som skolan behöver vidta för att hjälpa eleven, utan stor vikt läggs vid vad eleven själv ska göra.

Skriftliga omdömen ges inte i alla ämnen som eleverna får undervisning i. Bland annat saknas skriftliga omdömen i ämnena teknik och hem- och konsumentkunskap. I några skriftliga omdömen behöver det tydliggöras vad eleven kan. Eleverna i årskurs 5 får dessutom blockomdömen i samhällsorienterade ämnen och i naturorienterade ämnen och inte i varje ämne som hör till respektive ämnesblock.

Skolan behöver fortsätta sitt arbete med att utveckla de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen.

Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder inte detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 1. Den enskilda skolans utveckling

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Tillsynen visar att det systematiska kvalitetsarbetet när det gäller att följa upp och analysera elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen behöver förbättras. Skolan saknar sammanställningar över måluppfyllelsen i samtliga ämnen i årskurs 5 på grupp- och skolövergripande nivå. För att rektorn ska kunna göra systematiska analyser och utvärderingar av skolans måluppfyllelse i alla ämnen och fatta beslut om vilka insatser som är nödvändiga för att förbättra skolans kunskapsresultat är det viktigt att skolan följer upp och analyserar elevernas kunskapsresultat i alla ämnen.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Rektorn ser inte till att skolans arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven på en sådan plan.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av två dokument som skolan använder i sitt arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling. Det ena dokumentet benämns "Likabehandlingsplan" och det andra benämns "Årsplan för arbetet med likabehandling". Likabehandlingsplanen upprättades i oktober 2008, medan årsplanen för arbetet med likabehandling uppdateras årligen enligt rektorn. Rektorn uppger i intervjun att årsplanen för arbetet med likabehandling är ett komplement till skolans plan mot kränkande behandling.

Var för sig uppfyller inte de två dokumenten kraven på vad en plan mot kränkande behandling ska innehålla. Skolan behöver upprätta ett dokument som fungerar som skolans plan mot kränkande behandling och som uppfyller kraven på en sådan plan. Det är viktigt att åtgärderna för att förebygga och förhindra kränkande behandling anpassas till situationen i skolan genom att resultatet från kartläggningar används och att även situationen i förskoleklass och fritidshem synliggörs.

Skolan genomför utvärderingar av föregående läsårs årsplan mot kränkande behandling och resultatet beskrivs i skolans kvalitetsredovisning. Resultatet från utvärderingen behöver tas in i skolans plan mot kränkande behandling.

Skolan behöver dessutom upprätta en likabehandlingsplan som omfattar diskrimineringsgrunderna.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och val

Bedömning:

Skolan erbjuder inte eleverna hem- och konsumentkunskap i enlighet med författningarnas krav.

Författningsstöd:

4 kap. 3 a § första stycket första meningen 1985 års skollag

1 kap. 2 § första stycket grundskoleförordningen

Kursplan för ämnet hem- och konsumentkunskap

Motivering:

Vid tillsynen framkommer att eleverna får genomföra merparten av matlagningen i ämnet hem- och konsumentkunskap hemma, och inte i skolans lokaler. Några av lärarna uppges dock använda Nyckelbergsskolans egna små kök för undervisning i hem- och konsumentkunskap.

Eleverna i årskurs 5 ska bland annat kunna laga mat och arrangera för gemenskap kring måltiden och förstå dess kulturella och sociala värde samt kunna samarbeta med andra vid arbete med olika uppgifter. Genom att eleverna enligt rektorn får genomföra merparten av matlagningen i hemmet ges inte eleverna förutsättningar att nå målen som finns i ämnet hem- och konsumentkunskap. Det är inte heller tydligt att de erbjuds den garanterade undervisningstiden eftersom undervisningen inte sker i skolan. Rektorn behöver se till att eleverna ges förutsättningar att nå målen som finns i årskurs 5 i ämnet hem- och konsumentkunskap och att de erbjuds den garanterade undervisningstiden.

Bedömning:

Skolan erbjuder inte eleverna modersmålsundervisning i enlighet med författningarnas krav.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § 1985 års skollag

2 kap. 9 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Nyckelbergsskolan finns elever med annat modersmål än svenska. Vid intervju med rektorn framkommer att han inte har full kännedom om vilka elever som har ett annat modersmål än svenska och inte heller om vilka elever som får modersmålsundervisning. Rektorn uppger att det är klasslärarnas ansvar att se till att eleven och elevens vårdnadshavare får en blankett om modersmålsundervisning, men tillsynen visar att det finns enstaka elever som trots detta inte har fått någon sådan blankett. Rektorn måste se till att de elever som har ett annat modersmål än svenska identifieras och att dessa erbjuds modersmålsundervisning i enlighet med författningarna. Rektorn behöver även följa upp resultaten av den modersmålsundervisning som ges.

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Åtgärdsprogram upprättas inte för alla elever som bedöms vara i behov av särskilt stöd.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen

Motivering:

Klasslärarna har till uppgift att utarbeta åtgärdsprogram för elever som har behov av särskilt stöd. Vid intervju och samtal med lärare framkommer att åtgärdsprogram skrivs i engelska, matematik och svenska men att lärarna inte alltid har tänkt på möjligheten att skriva åtgärdsprogram om en elev är i behov av särskilt stöd i andra ämnen. Vid intervju med rektorn uppger han att han är osäker på om åtgärdsprogram utarbetats för alla elever som har behov av särskilt stöd. Rektorn uppger dock att skolan har rutiner för hur åtgärdsprogram ska skrivas och att åtgärdsprogram ska skrivas när en elev har behov av särskilt stöd i alla ämnen. När åtgärdsprogram har skrivits så är det skolans specialpedagog som har till uppgift att samla in åtgärdsprogrammen. Rektorn behöver dock se till och försäkra sig om att åtgärdsprogram utarbetas för alla elever som har behov av särskilt stöd i alla ämnen.

Bedömningsområde: Rektorns beslutsfattande

Bedömning:

Rektorn fattar inte alltid beslut enligt bestämmelserna.

Författningsstöd:

21 § förvaltningslagen (1986:223)

5 kap. 5 § grundskoleförordningen

8 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Rektorn har inte fattat något beslut om placering i särskild undervisningsgrupp trots att det finns enstaka elever som får hela sin undervisning i en sådan grupp i stället för i sin ordinarie klass. Enligt delegationsordningen är förvaltningschefen i kommunen delegat med rätt att vidaredelegera. Rektorn uppger att han har delegation att fatta beslut om placering av elev i särskild undervisningsgrupp, men att han inte har haft kännedom om detta innan Skolinspektionens besök.

Beslut om placering av elev i särskild undervisningsgrupp ska fattas i enlighet med författningarnas krav. Ett beslut om placering i särskild undervisningsgrupp kan överklagas och ska därför ha en överklagandehänvisning.